

PL

PL

PL

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 18.7.2008
KOM(2008) 473 wersja ostateczna

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA RADY I PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

**objaśniające działania Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych oraz realizację celów
zawartych w programie szczegółowym „Pomysły” w 2007 r.**

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA RADY I PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

objaśniające działania Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych oraz realizację celów zawartych w programie szczegółowym „Pomysły” w 2007 r.

1. Wprowadzenie

Europejska Rada ds. Badań Naukowych (ERBN) jest nowym, ambitnym elementem polityki w dziedzinie badań w Unii Europejskiej. Została ustanowiona na mocy siódmego programu ramowego w celu wdrożenia programu szczegółowego „Pomysły” i dysponuje budżetem w wysokości 7,51 mld EUR na lata 2007–2013. Europejska Rada ds. Badań Naukowych składa się z niezależnej rady naukowej wspieranej przez specjalną jednostkę ds. realizacji i działa z zachowaniem zasad doskonałości naukowej, niezależności, wydajności, przejrzystości i odpowiedzialności. Misją ERBN jest promowanie pionierskich badań najwyższej klasy we wszystkich dziedzinach nauki i wiedzy poprzez współzawodnictwo pomiędzy poszczególnymi zespołami badawczymi na szczeblu europejskim.

Zgodnie z art. 4 ust. 4 decyzji Rady dotyczącej programu szczegółowego „Pomysły”:

Komisja pełni rolę gwaranta niezależności i integralności Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych, zapewnia właściwe wykonanie powierzonych jej zadań oraz przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie roczne na temat działań ERBN i realizacji celów zawartych w programie szczegółowym.

Zgodnie z załącznikiem 1 do tej decyzji roczne sprawozdanie jest sporządzane we współpracy z radą naukową.

Niniejsze sprawozdanie roczne Komisji za 2007 r., sporządzone we współpracy z radą naukową ERBN, zawiera ocenę Komisji dotyczącą działalności ERBN i stopnia realizacji jej celów w pierwszym roku działania.

2. Podstawa prawna i organizacyjna

Europejska Rada ds. Badań Naukowych (ERBN) została oficjalnie powołana do życia dnia 2 lutego 2007 r. decyzją Komisji¹, zgodnie z decyzjami Rady i Parlamentu dotyczącymi siódmego programu ramowego² oraz zasad uczestnictwa³, a także z decyzją Rady dotyczącą programu szczegółowego „Pomysły”⁴.

W decyzji Komisji formalnie powołano do życia radę naukową ERBN (RN) i utworzono specjalną jednostkę ds. realizacji oraz stanowisko sekretarza generalnego ERBN, którego zadaniem jest wspieranie rady naukowej w celu zapewnienia skutecznej współpracy z Komisją i specjalną jednostką ds. realizacji⁵.

---

¹ 2007/134/WE; Dz.U. L 57 z 24.2.2007, s. 14.

² 1982/2006/WE z dnia 18.12.2006 r., Dz.U. L 412 z 30.12.2006, s. 1.

³ 1906/2006/WE z dnia 18.12.2006 r., Dz.U. L 391 z 30.12.2006, s. 1.

⁴ 2006/972/WE z dnia 19.12.2006 r., Dz.U. L 400 z 30.12.2006, s. 243 oraz sprostowanie w Dz.U. L 54 z 22.2.2007 r., s. 81.

⁵ Aby przygotować się do utworzenia ERBN, Komisja stworzyła pierwowzory rady naukowej i specjalnej jednostki ds. realizacji jeszcze przed decyzją dotyczącą siódmego programu ramowego. Członkowie rady naukowej zostali mianowani przez komisarza Potočnika w lipcu 2005 r. i spotkali się na pierwszym posiedzeniu w październiku 2005 r.

Na mocy kolejnej decyzji Komisji⁶ pierwszego sekretarza generalnego ERBN, wybieranego niezależnie przez radę naukową, powołano na stanowisko specjalnego doradcy Komisji.

Rada naukowa jest ciałem niezależnym, reprezentującym europejską społeczność naukową, składającym się z 22 naukowców, inżynierów i badaczy cieszących się największym uznaniem w wielu dziedzinach, oraz odpowiedzialnym za wyznaczanie strategii naukowej programu szczegółowego „Pomysły”. Jest w pełni upoważniona do podejmowania decyzji o finansowaniu poszczególnych rodzajów badań i pełni rolę gwaranta jakości prowadzonej działalności z perspektywy naukowej. Do jej zadań należy w szczególności sporządzanie rocznych programów prac oraz niezbędnych zmian, włączając w to zaproszenia do składania wniosków, metody i procedury oceny wzajemnej i oceny wniosków, nadzorowanie i kontrolę jakości wdrożenia programu z perspektywy naukowej oraz zapewnianie komunikacji.

Niezwłocznie po ogłoszeniu decyzji ustanawiającej ERBN rada naukowa zatwierdziła wybór przewodniczącego i dwóch wiceprzewodniczących oraz przyjęła regulamin wewnętrzny wraz z postanowieniami dotyczącymi funkcjonowania rady naukowej, zasady współpracy ze specjalną jednostką ds. realizacji za pośrednictwem sekretarza generalnego ERBN, kodeks postępowania oraz postanowienie o unikaniu konfliktu interesów i zachowaniu poufności.

Zgodnie z art. 5 ust. 4 decyzji w sprawie ERBN¹ rada naukowa powołała zarząd ERBN, składający się z przewodniczącego i wiceprzewodniczących oraz sekretarza generalnego ERBN, w celu zagwarantowania jej skutecznego funkcjonowania i współdziałania z Komisją oraz specjalną jednostką ds. realizacji (SJR ERBN). Dyrektor specjalnej jednostki ds. realizacji jest zapraszany do uczestnictwa w posiedzeniach zarządu.

Specjalna jednostka ds. realizacji będzie niewielką i efektywną pod względem kosztów strukturą zewnętrzną w postaci agencji wykonawczej Komisji – agencji wykonawczej Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych (AW ERBN) – której zadaniem będzie wdrożenie programu „Pomysły”. Dopóki nie rozpocznie ona działalności, dopóty funkcje SJR ERBN będzie pełnił Dyrekcja S Dyrekcji Generalnej ds. Badań Naukowych – nowa Dyrekcja utworzoną specjalnie do tego celu dnia 1 października 2006 r.

W 2007 r. Komisja poczyniła znaczne postępy w kierunku powołania AW ERBN. Po konsultacjach ze służbami Komisji i innymi instytucjami wspólnotowymi, komitet regulacyjny państw członkowskich ds. agencji wykonawczych wydał dnia 14 listopada pozytywną opinię dotyczącą projektu wniosku. Następnie projekt został zatwierdzony dnia 27 listopada w drodze głosowania przez Komisję Budżetową Parlamentu Europejskiego. Decyzja Komisji o powołaniu ERCEA została następnie przyjęta dnia 14 grudnia⁷.

Komisja przyjęła również decyzje dotyczące ERBN w sprawie wykonywania porozumień, w szczególności *Umowy w sprawie przyznania grantu ERBN* dotyczącej pionierskich projektów badawczych oraz związanej z nią *Umowy dodatkowej ERBN* określającej obowiązki organizacji przyjmującej wobec głównego badacza zespołu badawczego⁸; jak również *Zasady*

---

⁶ C(2007)4670-3 z dnia 15.10.2007 r., nieopublikowana.

⁷ 2008/37/WE; Dz.U. L 9 z 12.1.2008, s. 15.

⁸ C(2007)1625 z dnia 16.4.2007 r., ostatnio zmieniona decyzją Komisji C(2007)3598 z dnia 31.7.2007 r., nieopublikowana.

dotyczące składania wniosków i związane z tym procedury oceny, wyboru i udzielania zamówień w ramach programu szczegółowego „Pomysły”⁹.

3. Strategia ERBN, program prac i metodologia oceny wzajemnej

Strategia

Na radzie naukowej ciąży obowiązek wyznaczania strategii naukowej ERBN, a także przygotowywania corocznego programu prac programu „Pomysły”. W 2007 r. rada naukowa spotkała się 8 razy na sesjach plenarnych. Zarząd ERBN powołany przez radę naukową spotkał się 10 razy w ciągu roku celem zaplanowania posiedzeń rady naukowej i skomunikowania się ze specjalną jednostką ds. realizacji.

Zgodnie z celami programu szczegółowego „Pomysły”, rada naukowa stworzyła dwa podstawowe systemy finansowania opierające się na zasadzie inicjatywy naukowców, które umożliwiają głównym badaczom zespołów badawczych (ang. Principal Investigators, PI), prowadzącym własne narodowe lub międzynarodowe zespoły, proponowanie oddolnych projektów badawczych (tj. bez określonego wcześniej tematu), w tym projektów interdyscyplinarnych wysokiego ryzyka, które oceniane są według jedynego kryterium jakim jest doskonałość:

Granty dla badaczy rozpoczynających niezależną karierę („ERC Starting Grants” (StG)): wspierające niezależną karierę wybitnych naukowców, niezależnie od obywatelstwa, przebywających w państwach członkowskich i krajach stowarzyszonych lub przemieszczających się do tych państw, będących na etapie tworzenia lub konsolidowania własnych niezależnych zespołów badawczych lub na etapie wdrożenia niezależnego programu badawczego, zależnie od dziedziny.

Granty dla badaczy zaawansowanych („ERC Advanced Grants” (AdG)): wspierające wybitne, innowacyjne projekty badawcze podejmowane z inicjatywy badaczy w państwach członkowskich i w krajach stowarzyszonych, prowadzone przez zaawansowanych badaczy niezależnie od ich wieku, którzy już zdobyli pozycję samodzielnych niezależnych kierowników badawczych.

Takie systemy finansowania mają na celu promowanie doskonałości naukowej we wszystkich dziedzinach nauki i wiedzy oraz zabezpieczenie odpowiedniego kapitału ludzkiego poprzez zatrzymywanie w Europie i stopniowe pozyskiwanie z zagranicy największych talentów naukowych z obecnego pokolenia i następnych pokoleń. Zapewniają one znaczące środki (do 400 000 EUR rocznie przez 5 lat na StG oraz do 500 000 EUR rocznie przez 5 lat na AdG) i elastyczne warunki. Programy te zostaną uruchomione w okresie obowiązywania siódmego programu ramowego. Przewiduje się stopniowe zwiększanie budżetów zaproszeń i coroczne określanie terminów zaproszeń, a tym samym zapewnianie wysokiego poziomu ciągłości i przewidywalności dla społeczności naukowej.

Programy prac

Na podstawie powyższej strategii rada naukowa stworzyła programy prac dotyczące ERBN / „Pomysły” na lata 2007 i 2008.

---

⁹ C(2007)2286 z dnia 6.6.2007 r., ostatnio zmieniona decyzją Komisji C(2007)4429 z dnia 27.9.2007 r., nieopublikowana.

Program prac programu „Pomysły” na 2007 r., w ramach którego zorganizowane zostało pierwsze zaproszenie dotyczące ERC Starting Grant, został przekazany Komisji przez radę naukową (wówczas działającą w charakterze pierwowzoru) w październiku 2006 r. Po odbyciu konsultacji między służbami i po przedstawieniu opinii komitetu programu, tymczasowe programy prac zostały przyjęte przez Komisję w grudniu 2006 r., a zaproszenia do składania wniosków zostały wydane dnia 22 grudnia 2006 r. Po wejściu w życie siódmego programu ramowego, programów szczegółowych i zasad uczestnictwa oraz po oficjalnym ustanowieniu ERBN, program prac programu „Pomysły” został przyjęty bez zmian dnia 26 lutego 2007 r.¹⁰ i zmieniony dnia 2 października 2007 r.¹¹

Program prac programu „Pomysły” na 2008 r.¹², w ramach którego zorganizowano pierwsze zaproszenie dotyczące ERC Advanced Grant, został przekazany Komisji przez radę naukową w październiku 2007 r. i przyjęty przez Komisję bez zmian dnia 29 listopada 2007 r. Program prac na 2008 r. zawierał również zaproszenie do działań koordynujących i wspierających (CSA), w celu stworzenia zestawu projektów, badań i podobnych inicjatyw, które przyczynią się do oceny skutków działań ERBN i zapewnią odpowiednie dowody dla przeglądu śródkresowego ERBN (zob. punkt 7 poniżej). W programie przewidziano również działania wspierające działalność konkretnych podmiotów prawnych (zwanymi beneficjentami) mające na celu wspieranie przewodniczącego i wiceprzewodniczących rady naukowej w ich miejscach pracy¹³.

Metodologia oceny wzajemnej

Jako że jakość procesu wzajemnej oceny ERBN i zaufanie, jakie wzbudza w społeczności naukowej, będą niezbędne do osiągnięcia celów ERBN, rada naukowa poświęciła szczególną uwagę metodologii oceny wzajemnej. Przyjęła ona strukturę zespołów wysokiego szczebla ds. wzajemnej oceny, obejmujących wiele dyscyplin naukowych i zorganizowanych w ramach trzech głównych dziedzin naukowych: nauk fizycznych i inżynierskich, nauk przyrodniczych oraz nauk społecznych i humanistycznych. Członkowie zespołów wybrani przez radę naukową to naukowcy, inżynierowie i uczeni o wysokiej reputacji międzynarodowej, zarówno z UE, jak i spoza niej.

Każdy zespół zajmuje się szerokim zakresem zagadnień tak, by odpowiednio przeanalizować interdyscyplinarne wnioski wysokiej jakości. W ramach pierwszego zaproszenia dotyczącego ERC Starting Grant, obejmującego wszystkie dziedziny naukowe, utworzono dwadzieścia zespołów. Na podstawie zebranego doświadczenia, w odniesieniu do pierwszego zaproszenia dotyczącego ERC Advanced Grant liczba zespołów została zwiększona do 25.

4. Realizacja programu

Zgodnie z programem prac SJR ERBN jest odpowiedzialna za wszelkie aspekty administracyjnego wdrażania i realizacji programu. W szczególności wdroży ona procedury oceny, ocenę wzajemną i proces wyboru zgodnie z zasadami ustanowionymi przez radę naukową oraz zapewni finansowe i naukowe zarządzanie grantami.

Podstawowymi działaniami na 2007 r. były: zapewnienie strategicznego i administracyjnego wsparcia radzie naukowej, realizacja pierwszego zaproszenia dotyczącego ERC Starting

---

¹⁰ C(2007)561 z dnia 26.2.2007 r., nieopublikowana.

¹¹ C(2007)4467 z dnia 2.10.2007 r., nieopublikowana.

¹² C(2007)5746 z dnia 29.11.2007 r., nieopublikowana.

¹³ Te działania wspierające zostały wprowadzone w życie po szczególnych działaniach wspomagających, mając podobny cel jak działania przygotowawcze w ramach szóstego programu ramowego.

Grant, w tym rozwój operacyjny zarządzania zaproszeniem i systemów oceny wzajemnej, przygotowanie pierwszego zaproszenia dotyczącego Advanced Grant, komunikowanie się ze społecznością naukową i zapewnienie integralności procedur i postępowań.

Zaproszenie do składania wniosków dotyczących ERC Starting Grant

Zaproszenie dotyczące ERC Starting Grant zostało opublikowane dnia 22 grudnia 2006 r., przy czym termin składania wniosków upływał dnia 25 kwietnia 2007 r., zaś przybliżony budżet wynosił 290 mln EUR. SJR ERBN wdrożyła system oceny wzajemnej oraz powołała członków zespołów, jak określiła rada naukowa.

Ogółem otrzymano 9167 wniosków, spośród których, po przeprowadzeniu oceny kwalifikowalności, 8794 zostały poddane ocenie wzajemnej w dwuetapowym postępowaniu. Pod koniec pierwszego etapu 559 zakwalifikowanych wnioskodawców (6 %) wezwano do złożenia bardziej szczegółowych wniosków do dnia 17 września 2007 r. W drugim etapie ocena wzajemna polegała na indywidualnych ocenach na odległość, przeprowadzanych przez członków zespołów i arbitrów, oraz na indywidualnych rozmowach¹⁴ z odpowiednimi zespołami. Następnie zorganizowano ostateczną dyskusję panelową i ustalono ranking.

Zgodnie z programem prac zespoły zaleciły poziom finansowania dla każdego zakwalifikowanego wniosku, z zastrzeżeniem w pewnych przypadkach dostosowań technicznych przez SJR ERBN w celu zapewnienia spójnego i odpowiedniego ustalania kosztów wynagrodzeń zgodnie z zasadami uczestnictwa. Przy poziomie finansowania wniosków wynoszącym średnio nieco ponad 1 mln EUR, oraz przy udziale innych środków z krajów trzecich, stanowiących część przewidywanego budżetu zaproszenia¹⁵ oczekuje się, że finansowanie obejmie około 300 wniosków, zgodnie z rankingiem sporządzonym na podstawie ocen zespołów ds. wzajemnej oceny. 95 spośród tych projektów zostało poddanych przeglądowi przez zewnętrzny zespół ds. etyki, a 40 z nich przeszło pełną ocenę pod względem etycznym. Jeden projekt dotyczy wykorzystywania ludzkich zarodkowych komórek macierzystych i zostanie przedłożony do zaopiniowania komitetowi programu w celu uzyskania zgody organu regulacyjnego.

Odwołania

ERBN opracowała procedury odwoławcze, zgodnie ze wzorem ustanowionym w ramach siódmego programu ramowego¹⁶. Komitet odwoławczy programu „Pomysły” rozpatrzył po pierwszym etapie oceny wzajemnej 245 wniosków odwoławczych dotyczących 9167 złożonych wniosków. Liczba ta stanowi około 3 % ogólnej liczby wniosków. Komitet odwoławczy stwierdził, że 15 spraw (6 % skarg; 0,16 % otrzymanych wniosków) wymaga ponownej oceny, w wyniku czego jedynie 1 wniosek przeszedł do drugiego etapu¹⁷. Po

---

¹⁴ Program prac programu „Pomysły” (C(2007)4467 z dnia 2.10.2007 r.) oraz zasady składania wniosków ustanowione przez ERBN (C(2007)4429 z dnia 27.9.2007 r.) zostały zmienione w celu uwzględnienia postanowień dotyczących zwrotu kosztów podróży wnioskodawców zaproszonych na spotkania z zespołem ERBN w Brukseli.

¹⁵ Decyzja Komisji mająca na celu dostosowanie programu prac C(2008)1640 z 29.4.2008, by całkowity dostępny budżet zaproszenia wzrósł do 335 mln EUR.

¹⁶ Dz.U. L 391 i Dz.U. L 400 z 30.12.2006 (odpowiednio zasady WE i Euratom) oraz sprostowanie dotyczące Euratom Dz.U. L 54 z 22.2.2007, s. 4.

¹⁷ Pozostaje do rozpatrzenia jeden wniosek z pierwszego etapu (sprawa Rzecznika Praw Obywatelskich nr 485/2008/(IG)IP)

procedurach oceny w ramach drugiego etapu otrzymano i rozpatrzono 27 spraw, żadna jednak nie została rozpatrzona pozytywnie¹⁸.

Zarządzanie grantami

SJR ERBN stworzyła procedury finansowego i naukowego zarządzania grantami opierające się na istniejących dobrych praktykach i, w stosownych przypadkach, upraszczające procesy. Zaprojektowała ona i wdrożyła środki dla SJR ERBN w celu przygotowania umów o granty ERBN i skutecznego zarządzania grantami zgodnie z zasadami ustanowionymi dla programu szczegółowego „Pomysły”, umożliwiającego projektom badawczym działanie w wysoce elastyczny sposób, a jednocześnie w sposób w pełni odpowiedzialny.

Granty ERBN podlegać będą nadzorowi naukowemu i finansowemu w trakcie realizacji projektów. Aby zminimalizować wymagania administracyjne wobec głównych badaczy zespołów badawczych, w większości przypadków przewiduje się jedynie śródkresowe sprawozdanie naukowe. Sprawozdawczość dotycząca aspektów finansowych oraz wykorzystania środków będzie częstsza, a instytucja przyjmująca przedkładać będzie istotne informacje na koniec każdego okresu sprawozdawczego dotyczącego zarządzania finansami. Aby główni badacze zespołów badawczych dostosowali się do rozwoju wiedzy naukowej i wykonywali pracę, której wyniki są nieprzewidywalne, zapłata za projekt nie będzie zależać od oczekiwanych wyników, ale od wysiłku włożonego w realizację projektu i wykorzystania środków (finansowania).

Zaproszenie do składania wniosków dotyczących ERC Advanced Grant

Zaproszenie dotyczące ERC Advanced Grant zostało opublikowane dnia 30 listopada 2007 r. W zależności od dziedziny (nauki fizyczne i inżynieryjne; nauki przyrodnicze; nauki społeczne i humanistyczne) wyznaczono w nim trzy różne terminy przypadające na wiosnę 2008 r. Zaproszenie uwzględnia jednoetapowy proces składania wniosków (wnioskodawcy muszą, w terminie składania wniosków, przedstawić kompletny wniosek wraz ze streszczeniem i życiorysem zawodowym świadczącym o ich wiodącej pozycji w dziedzinie naukowej) i dwuetapowy proces oceny.

5. Komunikacja

W 2007 r. podjęto znaczne wysiłki, aby skutecznie przekazać informacje o działaniach ERBN społeczności naukowej oraz aby podnieść świadomość opinii publicznej.

W 2007 r. rozwinięto wiele narzędzi służących komunikacji, a także wiele produktów i kanałów służących do rozpowszechniania informacji na temat ERBN. Powyższe działania polegały na stworzeniu strony internetowej poświęconej ERBN (<http://erc.europa.eu>), która została uruchomiona dnia 14 lutego 2007 r.¹⁹, stworzeniu krajowych punktów kontaktowych (KPK ERBN) w ponad 36 krajach (27 państwach członkowskich UE, 9 krajach stowarzyszonych i innych krajach trzecich), opracowaniu i szerokim rozpowszechnianiu broszury przedstawiającej radę naukową wśród 75 000 podmiotów w Europie, w tym wśród głównych zainteresowanych stron w zakresie badań, polityki i ekonomii oraz na uruchomieniu kampanii informacyjnej na temat ERBN dotyczącej pierwszego zaproszenia do Starting Grant, z ponad 90 prezentacjami podczas imprez z okazji zapoczątkowania siódmego

---

¹⁸ Informacja dotycząca procedur odwoławczych znajduje się pod adresem strony internetowej CORDIS: http://cordis.europa.eu/fp7/ideas/redress_en.html

¹⁹ Umieszczona w ramach infrastruktury strony internetowej CORDIS

programu ramowego i ERBN w 23 krajach, jak również na rozpowszechnieniu 5000 plakatów z ogłoszeniem o zaproszeniu skierowanym do organizacji badawczych i pośredników.

Niezwykle udana konferencja zapoczątkowująca działalność ERBN odbyła się w dniach 27–28 lutego 2008 r. w Berlinie, i współorganizowana była przez Deutsche Forschungsgemeinschaft, DFG (niemiecką fundację badawczą) oraz Komisję Europejską.

6. Zasoby

W 2007 r. liczba pracowników Dyrekcji S wzrosła z 84 do 108 osób. Z uwagi na liczbę wniosków otrzymanych i ocenionych w ramach pierwszego zaproszenia do składania wniosków oraz z uwagi na wysiłek wymagany do stworzenia struktur, systemów i procedur ERBN, jest to dowód na ograniczoną kadrę zarządzającą²⁰.

Środki operacyjne programu „Pomysły”, zobowiązania w wysokości 266 790 220 EUR oraz płatności w wysokości 1 372 598 EUR zostały w pełni zrealizowane (odpowiednio w 99,99 % i 99,11 %).

7. Nadzór i ocena ERBN

W 2007 r. pojęte zostały środki, by zagwarantować, że działalność ERBN jest wydajna i przejrzysta, a ERBN jest w pełni odpowiedzialna oraz że działa jak prawdziwa „organizacja ucząca się”, stale oceniająca swoje dokonania oraz dostosowująca i ulepszająca procedury na podstawie zebranych doświadczeń.

Rada naukowa regularnie składa sprawozdania Komisji, zarówno w ramach zwyczajnej działalności (w szczególności w kwestii przyjmowania programu prac, umów o grant i zasad dotyczących składania wniosków), jak i w ramach szczegółowych posiedzeń, w których udział biorą przewodniczący i wiceprzewodniczący rady naukowej.

Posiedzenia komitetu programu „Pomysły”, którego członkowie spotkali się nieformalnie pod koniec 2006 r., odbyły się w dniach 26 i 27 września. Poza oficjalną działalnością komitetu programu (który z zasady działa w trybie doradczym), posiedzenia te były ustrukturyzowane, by komitet był w pełni poinformowany o postępach w realizacji programu „Pomysły” i ERBN oraz by umożliwić swobodną wymianę informacji na temat strategii i kwestii operacyjnych między komitetem a radą naukową ERBN i sekretarzem generalnym, jak również SJR ERBN.

Rada naukowa rozważyła dokładnie doświadczenia i rezultaty wynikające z pierwszego zaproszenia do StG, w celu zapewnienia, że doświadczenia te zostaną wykorzystane na potrzeby systemów finansowania i procedur ERBN, np. wprowadzono zmiany w celu osiągnięcia lepszej równowagi pomiędzy popytem na granty a dostępnym budżetem. W ramach programu prac na 2008 r. do pierwszego zaproszenia dotyczącego ERC Advanced Grant wprowadzono wiele szczególnych środków. Zmiany dokonane zostaną również w programie ERC Starting Grant dla drugiego zaproszenia.

SJR ERBN podjęła również środki w celu uproszczenia procedur administracyjnych, np. procedur powoływania i opłacania ekspertów i osób dokonujących przeglądu, by poprawić wydajność i skuteczność działań.

---

²⁰ Należy przy tym wspomnieć, że w 2007 r. Dyrekcja S była również odpowiedzialna za zarządzanie projektami w zakresie nowych i wyłaniających się nauk i technologii (program NEST) w ramach szóstego programu ramowego, zasadniczo w celu utrzymania i stworzenia zdolności zarządzania finansowego i naukowego specjalnej jednostki ds. realizacji w okresie przed realizacją projektów ERBN.

Rada naukowa i SJR ERBN, w ścisłej współpracy z jednostką ds. oceny DG ds. Badań Naukowych, podjęły pierwsze kroki w celu stworzenia odpowiedniej struktury monitorowania i oceny dla ERBN i wdrożenia programu szczegółowego „Pomysły”. Celem powyższego jest pomoc w kształtowaniu strategii w przyszłości i ciągle zapewnianie informacji zwrotnej na temat skuteczności procesów i rezultatów podejmowanych decyzji, co wniesie wkład zarówno w proces uczenia się, jak i, w dłuższej perspektywie, w dokonywanie oceny *ex post*.

Dodatkowo w ramach programu prac programu „Pomysły” na 2008 r. zorganizowano w listopadzie 2007 r. zaproszenie do składania wniosków dla działań koordynujących i wspierających (CSA), którego termin końcowy przypadał dnia 6 marca 2008 r. Celem zaproszenia było stworzenie licznych projektów, badań i podobnych inicjatyw, co przyczyni się do nadzoru i oceny skutków działań ERBN i programu „Pomysły”.

8. Wnioski i perspektywy na 2008 r.

Komisja może stwierdzić, że w 2007 r. główne elementy rozwoju instytucjonalnego ERBN zostały utworzone pomyślnie i terminowo, a program był realizowany zgodnie z zasadami zawartymi w programie szczegółowym „Pomysły”.

W trakcie wdrażania programu „Pomysły” i dążenia do stworzenia AW ERBN jako autonomicznego i niezależnego podmiotu rada naukowa i SJR ERBN ściśle i skutecznie ze sobą współpracowały.

Szeroki odzew, z jakim spotkało się zaproszenie dotyczące Starting Grant, oznaczał dla działalności ERBN poważne wymagania na krytycznym etapie początkowym, związane ze sprawdzaniem funkcjonowania procesu oceny wzajemnej, nałożeniem ogromu pracy na administrację i zespoły oraz stwarzaniem poważnego zagrożenia logistycznego.

SJR ERBN i inne służby wsparcia DG RTD (szczególnie w dziedzinie infrastruktury informatycznej: Electronic Proposal Submission Service (Służba ds. elektronicznego składania wniosków) i Evaluation Support Service (Służba ds. wsparcia oceny)) sprostaly wyzwaniom wyjątkowo dobrze i umożliwiły przeprowadzenie oceny wzajemnej zgodnie z pierwotnym harmonogramem i ze standardami wysokiej jakości, jak oceniły same zespoły i co potwierdzone zostało stosunkowo niskim odsetkiem spraw rozpatrywanych w postępowaniu odwoławczym.

W 2008 r. struktury, mechanizmy i metody zarządzania nadal będą się rozwijać, tworząc dynamiczne i pełne wyzwania środowisko dla ERBN na jej drodze do autonomii administracyjnej. Kolejna decyzja Komisji w sprawie powierzenia zadań agencji wykonawczej zostanie przedstawiona przez DG ds. Badań Naukowych na początku 2008 r. W 2008 r. w perspektywie oficjalnego utworzenia i uruchomienia AW ARBN bieżące zadania Dyrekcji S zostaną przekazane agencji i odbędzie się rekrutacja kolejnych pracowników. Dyrekcja S zostanie rozwiązana, gdy tylko ERCEA będzie gotowa zająć jej miejsce jako SJR ERBN. Komisja zobowiązuje się do dostarczenia wydajnej i skutecznej struktury, zapewniając tym samym realizację programu „Pomysły” oraz do udzielenia potrzebnego wsparcia w 2008 r., by osiągnąć te cele.

Również w 2008 r. Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie komunikat na temat metodologii i zakresu zadań przeglądu, który ma zostać przeprowadzony przez niezależnych ekspertów do 2010 r., i który będzie dotyczyć struktur i mechanizmów działania ERBN względem kryteriów doskonałości naukowej, niezależności, wydajności i przejrzystości, oraz zawierać dogłębną analizę zalet i wad struktury opartej na agencji wykonawczej w stosunku do struktury opartej na art. 171 Traktatu.

Komunikacja jest i pozostanie zasadniczym wyzwaniem – jakim jest zapewnienie dobrej reputacji i pozytywnego obrazu ERBN w Europie i poza nią – które w dużej mierze będą zależeć od jakości jej strategii i działania, a w dłuższym okresie od wpływu na badania europejskie. Od 2008 r. uruchomione zostaną projekty pionierskich badań finansowane przez ERBN, a ERBN wskaże zakwalifikowanych głównych badaczy zespołów badawczych i projekty, które służyć będą za punkty odniesienia i studia przypadków dla europejskich kanonów doskonałości naukowej, oraz będą podnosić świadomość i aspiracje potencjalnych wnioskodawców.

Ogólnie, dzięki swoim dokonaniom w 2007 r., ERBN wyznaczyła bardzo wysokie standardy. W 2008 r. wyzwaniem dla Komisji i ERBN pozostaje więc wydajny i skuteczny rozwój na rzecz ustanowienia w pełni sprawnego i niezależnego podmiotu administracyjnego oraz rozpoznanie wartości dodanej i szans dla konkurencyjności i rozwoju Europy poprzez wdrożenie pionierskich programów badawczych w UE.